

Datum: 26.09.2018.

Broj: 02-04 (3917)

**Tužilaštvo Bosne i Hercegovine
Kraljice Jelene 88
71000 Sarajevo**

PREDMET: Krivična prijava, dostavlja se

Poštovani,

Transparency International u BiH je iz sredstava javnog informisanja upoznat sa izjavama predsjednika Republike Srpske g-dina Milorada Dodika sa javnih skupova održanih u Ugljeviku i Gackom, u periodu od 18.09.2018.g. do 22.09.2018.g., a u kojima prema našem mišljenju postoje elementi krivičnog dijela Povreda slobode opredjeljenja birača iz člana 151. Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine.

Na javnom skupu održanom 18.09.2018.g. sa početkom u 17.30h. u Ugljeviku, ispred Doma kulture, predsjednik Saveza nezavisnih socijaldemokrata (SNSD) i Republike Srpske g-din Milorad Dodik je obraćajući se prisutnima, između ostalog izjavio: *„Željka je predano radila sa penzionerima da se povećaju penzije u ovom vremenu, kumulativno za poslednjih četiri-pet godina, oko 20%, a sad su penzioneri..., dobiće ovih dana jednokratnu pomoć da dođu na izbore i glasaju za nas. Ako slučajno ne glasate, mi ćemo osmoga vratiti (misli se na osmi oktobar, dan nakon izbora). Nema sve, ko neće da glasa za nas, nek ne uzima povišicu.“*

Na javnom skupu koji je 22.09.2018.g. održan u Sportskoj dvorani u Gackom sa početkom u 18.00h, g-din Dodik je između, ostalog izjavio *„Nema ljudi napretka u lokalnim sredinama ako vlast republička i opštinska nisu ista politička struktura. Voljeli bi vi, to je..., takvi smo karakteri, izvinjavam se damama, pa j... ga, šta se može, od šeste do osamnaeste, za dvanaest godina, broj zaposlenih ovdje u Gacku je povećan za 961 lice, jel tako? Slušajte dobro šta ja govorim, nemoj ko slučajno da je zaposen u Gacku da glasa za Govedaricu i SDS, izbacimo ga s posla. A vas molim, koga vi vidite da glasa, a radi, samo mi javite, ja ću ga izbaciti, ne treba vama. Direktore (obraća se Miši Šešliji, direktoru RITE Gacko), nemoj mi biti tako ozbiljan, ja ti otvoreno kažem, neću da ih gledam tamo.“*

Naša organizacija smatra da je navedenim izjavama g-din Dodik izvršio krivično djelo **Povreda slobode opredjeljenja birača**. Ovo krivično djelo čini onaj ko silom, ozbiljnom prijetnjom, prinudom, podmićivanjem ili korištenjem teškog ekonomskog stanja ili na drugi protivpravan način utiče na birača u Bosni i Hercegovini da na izborima za institucije Bosne i Hercegovine ili prilikom glasanja na referendumu glasa za ili protiv pojedine liste, pojedinog kandidata, odnosno da glasa za ili protiv opoziva, za ili protiv prijedloga o kome se odlučuje referendumom, ili da uopšte ne glasa.

Navedeno krivično djelo obuhvata podmićivanje, odnosno davanje i primanje nagrade, poklona ili kakve druge imovinske ili neimovinske koristi, ili njihovo obećanje. U konkretnom slučaju g-din Dodik je izjavio da je SNSD dao imovinsku korist u vidu jednokratne novčane pomoći penzionerima da dođu na izbore i glasaju za njih. Radnja krivičnog djela se sastoji u davanju koristi, a podmićivanje se izvršilo u namjeri vršenja biračkog prava odnosno glasanja. Bitno je naglasiti da se u konkretnom slučaju radi o nedopuštenom uticaju na birače, izvršenom u okviru izborne propagande, sa namjerom da se birači pridobiju za tačno određenu političku opciju. Iz izjave g-dina Dodika da će penzioneri dobiti jednokratnu novčanu pomoć da dođu na izbore i glasaju „za nas“, te ako slučajno ne glasaju da će „oni osmoga vratiti“, i u konačnici „ko neće da glasa za nas, nek ne uzima povišicu“ jasno je da je u pitanju uticaj na slobodu opredjeljenja birača na izborima prijetnjom, prinudom, podmićivanjem i korištenjem teškog ekonomskog stanja birača iz kategorije penzionera.

Istovremeno, g-din Dodik na skupu u Gackom vrši uticaj na birače tako što im prijeti da će ostati bez posla ukoliko glasaju za Govedaricu i SDS. U konkretnom slučaju kao način radnje izvršenja upotrebljena je ozbiljna prijetnja od strane g-dina Dodika, koji stavlja u izgled određeno zlo koje će snaći zaposlene u Gackom ukoliko glasaju za suprotnu političku opciju. Transparency International BiH smatra da je navedena prijetnja po svom karakteru i okolnostima pod kojima je ispoljena objektivno podobna da kod osoba kojima se prijeti izazove ostvarljivosti i da utiče na volju tih osoba u smislu određenog ponašanja, jer g-din Dodik prvo navodi da je za 12 godina od kako je na vlasti broj zaposlenih u Gackom povećan za 961 lice, a zatim im prijeti da će ostati bez posla ukoliko glasaju za suprotnu političku opciju.

Bitno je istaći da se ovim krivičnim djelom štiti sloboda opredjeljenja birača u pogledu korištenja prava glasa i slobodnog izbora prilikom glasanja. Radnja izvršenja djela predstavlja vršenje uticaja na birača silom, prijetnjom, prinuđivanjem, podmićivanjem, ili na neki drugi protivzakonit način, npr. dovođenjem građana u zabludu u vezi održavanja glasanja i drugih okolnosti vezanih za glasanje, a čime se utiče na slobodu opredjeljenja birača.

U vezi sa navedenim, a imajući u vidu članove 214. i 215. Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, dostavljamo Vam krivičnu prijavu i audio snimke sa javnih skupova u Ugljeviku i Gackom na dalje postupanje, te predlažemo da postupajući tužilac, nakon što razmotri prijavu donese naredbu o sprovođenju istrage.

Podnosilac prijave:

Ivana Korajlić
V.D. Izvršnog direktora
Transparency International u BiH